

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1899/22-T

Název	Základní umělecká škola Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov
Sídlo	Bílovecká 1/27, 721 00 Ostrava-Svinov
E-mail	zussvinov@post.cz
IČO	70631719
Identifikátor	600145361
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Marie Malinová, dipl. um.
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Svinov
Místo inspekční činnosti	Bílovecká 1/27, 721 00 Ostrava-Svinov
Inspekční činnost na místě	1. 11. 2022 – 3. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy.

Charakteristika

Základní umělecká škola Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov (dále „škola“) poskytuje základní umělecké vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru. V letošním školním roce 2022/2023 oslaví třicet let od svého založení. Škola uskutečňuje výuku v přípravném studiu, základním studiu I. a II. stupně a studiu pro dospělé. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 310 žáků. Vzdělávání se uskutečňuje v budově Základní školy a mateřské školy Ostrava-Svinov, příspěvková organizace. Další dvě místa poskytovaného vzdělávání v prostorách základní školy v Ostravě-Svinově na ulici Evžena Rošického 1082 a v mateřské škole Ostravě-Plesné na ulici Dobroslavická 42, nejsou aktuálně využívána. Informace o umělecké činnosti školy jsou zveřejňovány na webových stránkách www.zussvinov.cz, Facebooku a v místním tisku (např. Svinovský hlasatel).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Směřování školy vychází ze záměru a vizi uvedených ve školním vzdělávacím programu, mezi něž patří mj. rozšíření nabídky studijních zaměření nebo zkvalitňování materiálního vybavení. Velký důraz je kladen na motivaci žáků ke kvalitním uměleckým výkonům a poskytnutí bohaté nabídky prezentace na veřejnosti formou hudebních vystoupení či výtvarných výstav. Tyto vize se postupně daří naplňovat.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od roku 2004, v případě její nepřítomnosti ji zastupuje jí pověřená osoba. Opírá se o spolupráci s vedoucími předmětových komisí. Ve škole působí poměrně stabilní pedagogický tým. Personální podmínky umožňují vzhledem k odbornému zaměření a odpovídající kvalifikovanosti učitelů naplňovat cíle uměleckého vzdělávání ve vyučovaných oborech. Přínosem pro školu je aktivní umělecká činnost některých pedagogů, jejichž prezentace na veřejnosti je pro žáky velkým zdrojem inspirace a motivací k jejich dalšímu uměleckému vzdělávání. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě všeobecně zaměřeného plánu. Pro další vzdělávání pedagogů je využíván výběr z aktuální nabídky seminářů a kurzů dle zájmů učitelů. Úroveň poskytovaného vzdělávání monitoruje ředitelka hospitační činností zaměřenou na aspekty kvality výuky zejména v hudebním oboru. Ze závěrů vyplývají konkrétní doporučení a opatření, jejichž efektivita je ověřena následnými vstupy do výuky nebo rozhovory s pedagogy. Při řízení školy ředitelka využívá jednání pedagogické rady, v jejímž průběhu jsou pravidelně projednávány pedagogické i organizační záležitosti, zásadní dokumenty školy a výsledky vzdělávání žáků.

Škola sídlí v prostorách základní školy. K výuce hudebního oboru využívá několik samostatných učeben, z části rovněž běžné třídy školy. Materiální vybavení a celkový estetický vzhled samostatně využívaných učeben hudebního oboru odpovídají vzdělávacím potřebám žáků. Vedení průběžně zlepšuje materiálně technické zázemí, od minulého inspekčního hodnocení ve školním roce 2016/2017 byly pořízeny různé učební pomůcky a hudební nástroje (elektrické varhany, violoncella, datový projektor do učebny výtvarného oboru, nový nábytek do samostatně školou využívaných tříd). K prezentačním účelům má škola k dispozici koncertní sál s dostatečným počtem míst pro návštěvníky, koncertním klavírem a elektrickými varhanami. Výtvarný obor má k dispozici pro své činnosti dvě učebny, z nichž jedna se nachází ve sklepních prostorách školy, je prostorově malá a slouží pro práci s hlínou. Obě místnosti jsou vybaveny potřebným materiálem, pomůckami i zařízeními pro realizaci různých výtvarných technik. Pro potřeby výtvarného oboru nejsou vytvořeny vhodné úložné prostory.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Opatření k předcházení úrazům jsou účinná, ve sledovaném období nebyl evidován žádný úraz. Vstup do sídla školy je zabezpečen před vniknutím cizích osob.

Škola se zapojuje do projektů s cílem získat mimorozpočtové zdroje pro zkvalitnění výuky žáků. Finanční prostředky jsou dostačující k zabezpečení školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v hudebním oboru byla sledována v instrumentální individuální, skupinové a kolektivní výuce. Vzdělávací činnosti a aktivity vycházely z individuálních možností a předpokladů žáků daných jejich věkem nebo jejich předchozími zkušenostmi. Na začátku hodin pedagogové ojedinele seznámili žáky s cílem výuky. Průběžně žáky efektivně motivovali, projevovali přesvědčení, že žáci jsou schopni na ně kladené nároky zvládnout, empatický a citlivý partnerský přístup přispíval ke kvalitě vzdělávání. Žáci se nebáli chybovat, v případě potřeby se s důvěrou obrátili na učitele s žádostí o pomoc. Ve výuce byly zdařile uplatňovány výchovné a vzdělávací strategie podporující rozvoj klíčových kompetencí žáků.

V jednotlivých hodinách žáci s podporou pedagogů dbali na dodržování a upevňování základních zásad a správných návyků při hře na nástroj nebo zpěvu (držení těla, správné dýchání, postavení rukou atd.). Součástí výuky bylo také budování kvalitní intonační, rytmické a technické stránky hry, jak rovněž dodržování správného frázování i výrazově stylové výstavby studovaných skladeb. Učitelé poskytovali žákům srozumitelné pokyny k interpretaci skladeb, méně často však s využitím ukázky vlastní hry. Žáci dokázali s pomocí učitele pracovat s chybou tak, aby vedla k jejich posunu v technickém zvládnutí skladeb nebo písní, korekce byla chápána jako účinný prostředek ke zlepšení následujícího provedení. Pedagogové při výuce účelně využívali již nabyté teoretické znalosti žáků, které někdy nebyly na adekvátní úrovni vzhledem k jejich věku. Pedagogové však nedostatečně využívali didaktické závěry vyučovacích hodin, pouze v části z nich vedli žáky k sebehodnocení a společnému vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle. Přiměřený důraz byl kladen na motivaci žáků k pravidelné domácí přípravě, ke které jim učitelé průběžně poskytovali srozumitelné zadání a návody vedoucí ke zlepšení ve hře na nástroj či zpěvu.

Ve výuce v hudebně-teoretických předmětech Přípravná hudební výchova a Hudební nauka byl vyučujícími preferován činnostní ráz výuky. V průběhu hodin byly vhodně využity učební pomůcky a zařazeny pěvecké, rytmické, sluchové, hudebně teoretické a poslechové činnosti s využitím herních aktivit na koberci před tabulí. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, dostatek prostoru byl věnován také opakování učiva. Zvolená metoda výkladu pro seznámení žáků s novou učební látkou byla efektivní. V průběhu sledovaných hodin vyučující žáky pozitivně motivovali, byli vstřícní při komunikaci. Žáci dokázali nenásilně uplatnit sebehodnocení i vrstevnické hodnocení a společně s pedagogem zhodnotit vyučovací jednotku vzhledem k její účinnosti.

V průběhu kolektivní instrumentální výuky předmětu Komorní hra a Klavírní doprovod se žáci orientovali v notovém zápise, vnímali své spoluhráče, hráli s radostí. Ve vyučovacích hodinách panovalo pracovní a tvůrčí klima, pedagogové s žáky komunikovali přátelským způsobem. Po splnění každé činnosti následovalo hodnocení kvality výkonu pedagogem. Sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků v průběhu kolektivní instrumentální výuky, jak rovněž společné shrnutí hodiny s učitelem se objevily ojedinele.

Vyučující výtvarného oboru systematicky vedou žáky ke zvládnutí základních výtvarných technik, což se výrazně projevilo v rámci výuky při zastupování v jejich nepřítomnosti.

Ve všech sledovaných hodinách byl jasně stanoven cíl hodiny. Na žáky byly kladeny přiměřené nároky. Žáci byli v jednotlivých činnostech samostatní, zvládali základní výtvarné techniky a technologické postupy práce s hlínou. Otevřeně komunikovali, sami se dokázali rozhodnout o pojetí zpracování zadaného tématu. Vyučovací hodiny byly dobře organizačně promyšlené, zastupující učitelka se věnovala žákům intenzivně a se zřetelem k jejich individuálním předpokladům a potřebám daným mimo jiné složením skupin žáků z více ročníků. Vhodně volila a střídala metody výuky. Mezi další aktivity oboru, které vhodně doplňují a obohacují běžnou výuku jsou návštěvy výstav, exkurze apod., čímž je rozvíjena oblast Recepce a reflexe výtvarného umění.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K vyhodnocování pokroku žáků ve vzdělávání ředitelka využívá pololetní a závěrečnou klasifikaci a tzv. postupové zkoušky. Dalším zdrojem informací jsou např. výsledky žáků v soutěžích a zpětná vazba od jejich zákonných zástupců. Ve školním roce 2020/2021 převážná většina klasifikovaných žáků prospěla s vyznamenáním. V průběhu vzdělávání je ve velké míře uplatňováno ze strany pedagogů motivační hodnocení.

Samostatnou oblastí je sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení na vyšší typy uměleckých škol a jejich následné aktivity po ukončení vzdělávání závěrečnou zkouškou. Při celkovém hodnocení nejsou opomíjeny ani výkony žáků při soutěžích a přehlídkách.

Žákům hudebního oboru jsou plánovitě vytvářeny příležitosti k prezentaci výsledků vzdělávání na veřejnosti. Aktivně se tak podílejí na kulturním životě městské části Ostrava-Svinov i jejího okolí a zároveň nenásilnou formou ovlivňují rozvoj osobnostně sociálních kompetencí nejen svých, ale i všech zainteresovaných účastníků. Výtvarná tvorba je aktuálně prezentována v prostorách školy. Pravidelná prezentace dosažených výsledků vzdělávání žáků je průběžně zveřejňována v jednotlivých blocích na webových stránkách školy, čímž mají zákonní zástupci pravidelný přehled o činnosti svých dětí. Všechny výtvary žáků mají kvalitní úroveň. V současné době se škola nezapojuje do žádné mezinárodní spolupráce s uměleckými školami, což by pro účastníky vzdělávání bylo nejen vhodnou inspirací k prezentaci výsledků vzdělávání, ale také zdrojem pro srovnání kvality vzdělávacího procesu s uměleckými školami v zahraničí.

Celkové vzdělávací výsledky a veřejné povědomí o škole dokladují, že škola plní své poslání a je veřejností vnímána jako instituce, která vytváří prostor pro společensky prospěšné využívání volného času a eticky upevňuje sociální soudržnost občanů všech věkových kategorií.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti konané ve školním roce 2016/2017 došlo ke zlepšení materiálně-technických podmínek.
- Škola rozšířila nabídku vzdělávání o studijní zaměření Hra na cembalo (školní rok 2018/2019), Hra na violoncello (školní rok 2019/2020) a Hra na baskytaru (školní rok 2021/2022).
- Škola v současné době nevyužívá, mimo pracovitě v příspěvkové organizaci Základní školy a mateřské školy Ostrava-Svinov, další místa poskytovaného vzdělávání.

- Vedení školy přijalo opatření ke zjištěním z poslední inspekční činnosti týkající se školního vzdělávacího programu, řízení a pedagogického vedení školy. Doposud není přirozenou součástí výuky vedení žáků k sebehodnocení a systematické vedení žáků k předem jasně stanovenému cíli vyučovací hodiny.

Silné stránky

- Pravidelná prezentace průběžných výsledků vzdělávání žáků na webových stránkách školy a aktuální výtvarné tvorby ve škole i mimo ni.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání závěru výukové lekce ke společnému zhodnocení splnění vzdělávacího cíle, vedení žáků k sebehodnocení a v kolektivní instrumentální výuce i vrstevnickému hodnocení.
- Úložné prostory, které jsou součástí učeben výtvarného oboru, snižují kvalitu vzdělávacího procesu.
- Nezapojení školy v posledních letech do mezinárodní spolupráce s uměleckými školami v zahraničí.
- Příležitostí pro zlepšení je motivovat učitele k zařazování vzájemných i mezipředmětových hospitací pro sdílení zkušeností a nových poznatků i poskytování zpětné vazby.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podpořit rozvoj všech žáků systematickým zapojením do hodnocení úrovně naplňování vzdělávacích cílů výukové lekce a motivovat je ke stanovení záměrů vlastních, vést je k sebehodnocení a v kolektivní instrumentální výuce k hodnocení vrstevnickému.
- Navázat na dřívější spolupráci s uměleckými školami v zahraničí vedoucí ke zvýšení motivace žáků k prezentaci školy.
- Zřídit vhodné úložné prostory pro potřeby výtvarného oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Dobroslava Lidmily Ostrava-Svinov s platností od 1. 9. 2021
2. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023
3. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vybraný vzorek)
4. Školní matrika ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)

5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
6. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
7. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2021/2022 a 2022/2023 (vybraný vzorek)
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
9. Protokoly o přijímání žáků pro školní rok 2022/2023 (vybraný vzorek)
10. Protokoly o postupových a závěrečných zkouškách žáků vyučovaných oborů ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
12. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy za rok 2021 a 2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.